

Є Д Н І С Т Ї

Рік II.

ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ГУ УНС

Ч. 3 (8)

Чому святкуємо 1-го листопада

Хоч подія, про яку пишемо відбулася 1. листопада 1918 року, а ще й до нині українці на чужині не згодні в тому, чи треба, чи не треба цю подію відзначати окремим святом. «Пощо ще одного свята — кажуть одні — коли вже маємо 22. січня. «Для одного народу не може бути двох державних свят — кажуть другі. Не може бути таке, що галичани, немов окремий нарід, святкують своє свято 1. листопада».

Подумаймо основніше над цією справою.

22. січня 1918 року в столиці України, Києві, проголошено самостійність України. Цим актом не проголошено державної самостійности на всіх землях України, бо, як відомо, Західні Землі (Галичина, Буковина та Закарпаття) входили в склад Австро-Угорської Монархії Українська Центральна Рада, яка своїм 4. Універсалом проголошувала самостійність України, нічого не згадувала про Західні Землі України. Більше цього, в мировому договорі, заключеному в Верселі Литовському, уряд України не домагався включення цих Західних Земель до існуючої Української Народної Республіки, а тільки домігся був, що ці Західні Землі мали бути з'єднані в один «коронний край» в Австро-Угорщині. Тим самим Українська Народна Республіка оформилась була як внутрішньо, так і зовнішньо без цих своїх Західних Земель. Очевидна річ, що було бажанням уряду Української Народної Республіки, щоб армія неволі спало також із українців Західних Земель, однак молода Українська Держава потребувала ще довгого періоду часу внутрішнього росту, щоб могла поставити справу Західних Земель на вістрі меча.

Серед тих сприятливих для УНРРеспубліки обставин, але, все ж таки надзвичайно важких, дуже багато надій покладали на західних українців, які шляхом включення в Українську Державу внесли б значне посилення для держави, як внутрі, так і назовні. Однак тодішній уряд Української Держави не погоджувався на пропозиції західних українців, щоб проголосити у висліді першої світової війни звичайне з'єднання всіх українських земель в одній Українській Державі, чи інакше кажучи, приєднання тих земель. Отже державний акт 1. листопада 1918 року не був звичайною примхою, чи виявом загумінковости західних українців. Ні, він був державним виявом волі західних українців, які бажали бути самостійними, дбаючи водночас про те, щоб цим актом не нанесли якої б то не було шкоди існуючій вже Українській Державі.

Крім того — коли якийсь нарід, чи його частина, скидає по сотнях років державну, національ-

ну, культурну й соціальну неволю і проголошує свою повну самостійність, то це акт, який знаменує початок нового виходу на життєву арену народу, чи його частини, — має величезне значення сам по собі для цілого народу. Не будь державного акту 1. листопада 1918 року, не було б і акту 22. січня 1919 року, себто проголошення з'єднання всіх українських земель в одній державі. Не було б водночас всього того доброго, що від того часу аж по нині відбувається спільно в нашому народі. Значить, через акт 1. листопада 1918 року ми дійшли до 22. січня 1919 року. Коли 4. Універсал оминув Західні Землі України, то акт 1. листопада 1918 року дивигнув ці Землі до державної самостійности й в дальшому тим самим допоміг проголосити 22. січня 1919 року акт соборности.

Далі — не менш важливе й те, що аж до 1918 року український нарід, як поневолений, не святкував ніяких своїх державних свят, не відзначував ніяких річниць державних актів. Бо їх насправді не було. Наша Козаччина, на жаль, не передала нам таких свят, ані в дальшому український нарід не заходився встановити для себе якое державно-національне свято, яке відбувався би кожнорічно і яке було б поштовхом до обновлення державної самостійности народу, яке освідомлювало б наш нарід та допомагало йому в державному дозріванні й водночас наставляло б його до збройного змагу. До 1918 року святковано тільки річницю смерті Тараса Шевченка. Безперечно, що нинішньому українцеві дуже важко усвідомити собі той національно-душевний стан українського народу, який існував від битви під Полтавою аж до 22. січня 1918 року і до 1. листопада 1918 року.

Нині доводиться чути, що маємо забагато свят, що треба тільки деякі з них задержати, а інші пустити в забуття. Так не повинно бути! Невже справді українці потюмили влаштуванням наших державних свят? Невже справді будемо повертати назад до 1918 року, себто будемо влаштувати тільки свято Шевченка? Навпаки, чим більше буде в нас державні свят, тим більше гаряче й завзято будемо прагнути й змагатися до обнови «нашої державної самостійности. І тому треба так само нам величю святкувати 1. листопада-1918 року, як і 22. січня, бо обидва акти проголошували самостійність українського народу й обидва акти себе взаємно доповнюють. Немає бо більшого акту для поневоленого народу, як той, яким він розриває кайдани неволі. Акт 1. листопада 1918 року так само розривав кайдани неволі, як і акт 22. січня 1918 року.

ПОРАДИ ДО ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА

Про Листопадовий Зрив, як подію переломового значення пишемо обширно в передовій статті «Єдності» і матеріялах, що їх даємо для використання при улаштуванні свята. Організатори святкування по осередках повинні доложити всіх зусиль, щоб вони були організовані якнайкраще. Іде не тільки про те, щоб відтворити цю подію в найбільш правильному насвітленні перед очима глядачів, але й створити таку духову атмосферу, в якій би глядач пережив її всім своїм еством.

Нижче подаємо елементарні поради, що їх повинні взяти під увагу організатори святкування. Залю слід оформити так, щоб вже сам її зовнішній вигляд пригадував учасникам свята подію, яку святкуємо. На центральному місці повинен бути портрет команданта Листопадового Зриву от. Вітовського. Далі — треба розмістити національні прапори, державний і націоналістичний тризуби, герб галицької землі (золотий лев на синьому полі), ключі, яких кілька подаємо нижче, якісь картини, що зображають Листопадовий Зрив, тощо.

Мінімальна програма свята навіть в осеред-

ках найслабших повинна складатися з вступного слова, основного реферату і кількох декламацій. Все це організатори знайдуть на сторінках цього числа нашого бюлетеню. В осередках сильніша програма може бути поширена співом, піснями, і сценізаціями, рецитаціями, споминами учасників і т. п. Чергування точок поширеної програми повинно виглядати в цей спосіб, що свято почнається відкриттям і вступним словом. Після вступного слова слідує реферат, який може бути попереджений піснюю напр. «Засяло сонце золоте». Решта точок повинні між собою переплітатися, щоб не витворювати монотонності. Незалежно від того, яка буде програма, свято повинно бути закінчене співом національного гімну і «Гімн пора...»

Пригадуємо, що всі точки програми, які будуть взяті з-поза бюлетеню «Єдність» мусять бути в відповідній ідейній висоті і відповідати настрою свята. Недопустимі є будь-які виступи, які б виступом не мали нічого спільного ні з Листопадовим Зривом, ні з визвольною боротьбою і державницькими аспіраціями українського народу взагалі.

Вступно слово до свята Листопадового Зриву

Історію кожного народу пронизує багато моментів, які не лише являються спомином минулого на пройдену шляху нації, але й лишаються живим символом і заповітом для нових поколінь, ткати даліше її золоту нитку і зусиллями творчого чину записувати її нові сторінки.

Нова доба української історії, що почалася в димах і загравах Великої Української Революції помімо помилок і негативних проявів минулого, які холодною гадюкою вліпталася в нашу визвольну боротьбу і паралізували українське державне будівництво 1917 — 1920 років, лишила по собі багато світлих традицій.

Історично переломовою хвилиною в житті української нації та її змаганнях до волі і Державності був Четвертий Універсал Центральної Ради, яким 22. січня 1918 року в Києві проголошено самостійність України на українських землях, що входили в склад Московської імперії. Четвертий Універсал став вогнемим стовпом на грані двох епох в історії України: України дореволюційної, потапаючої в духовому рабстві і окраденої зі свого державницького ідеалу, і України

сьогоднішньої, яка віднайшла свій героїчний шлях, викресала зі себе живого духа і стала на шлях боротьби за свою правду на своїй землі.

Другим переломовим моментом в житті української нації, що своєю величиною дорівнює Четвертому Універсалові, став зрив першого Листопада 1918 року у Львові, яким українці Галичини революційним чином переняли в свої руки владу на українських землях, що входили в склад Австро-Угорської монархії і створили на цих землях українську державу.

Листопадовий Зрив у Львові був завершенням самих настроїв, стремління і змагань західної вітки українського народу, що Четвертий Універсал для українців на землях бувшої Московської імперії. Він був поширенням Четвертого Універсалу на всі простори Східної України. Він став передумовою сповнення відвічних мрій усього українського народу: з'єднання всіх частин України в одну Соборну Українську Державу, що сталося 22. січня 1919 року на Софійській площі в Києві.

Святочний реферат

Збагнути велич Листопадового Зриву, як державно-творчого чину і символу невміручості національного духа, що прокинувся з шістьсотлітньої польської й австрійської неволі, зможемо тоді, коли усвідомимо собі ту дійсність, яка існувала в Галичині на протязі 600 років.

Після упадку української Галицько-Волинської княжчої держави в 1340 році, всі українські землі опинилися під володінням чужинців. Теперішня Галичина й Холмищина під Польщею, всі інші землі під Литвою.

На широких просторах України під Литовським володінням українці не знали жадних обмежень. Тут свобідно розвивалася й процвітала

українська культура, мова, право, Церква. Українська держава фактично існувала даліше і навіть литовські князі поволи українізувалися.

Зовсім інший стан був на українських землях під окупацією Польщі. Польща, забравши ці землі, відразу повела шалений наступ на всі прояви українського життя. Вона повела наступ на знищення української Церкви, обмежила в правах провідну верству: бояр і духовенство, нищиво українську культуру, викинуло українську мову, на селянство, яке за української держави було вільне, накинено ярмо кріпацтва.

В 1772 році Галичина попадає під Австрію. Це лі в чому не змінило її долі. Поляки зі своєю ре-

лігією, мовою, культурою далше лишилися панівним народом. Стогнало під невинним тягарем панщини українське селянство. Колишне боярство, українська шляхта, зпольщилася і стала на службу Польщі.

Але невмирущий дух народу не вмер. Десь на дні душі простолуддя блимала може вже остання іскра. Ця іскра поволі почала гліти і згодом вона запалала великим полум'ям та запалила чин, що йому історія дала ім'я

ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ

В першій половині XIX століття в Галичині починається літературне й культурне відродження. В тридцятих роках цього століття українські Богослови: Маркіян Шашкевич, Яків Головацький і Іван Вигилевич творять так звану «Руську Трійцю», яка почала цікавитися народною мовою, піснями, повірjami, побутом, звичаями, культурою й робити заходи в напрямку розгорнення культурної й видавничої діяльності.

В травні 1848 року приходить знесення панщини. Рівночасно того року чолові представники українського духовного й світського життя творять у Львові «Головну Руську Раду». На провінції творяться за почином «Головної Руської Ради» місцеві «Руські Ради». Конституційна монархія, що прийшла на зміну абсолютизмові дає змогу боротися за політичні права, які українці використовують у віденських парламентах.

На Галицькій землі виростає й розгортає свою творчість другий по Шевченкові велетень українського духа Іван Франко. Своєю творчістю Франко увійшов не тільки в історію української літератури як великий поет і письменник. Він також увійшов в історію української політичної думки як революціонер — будитель України, що ціле своє життя присвятив боротьбі за кращу долю свого народу. Він бачив свій нарід спаларожований неволею й «чужим презирством мов би струпом акритий». Але він пророкував цьому народові, що:

...Прийде час, і ти огнистим вимом
Засядеш у народів вольних колід.
Труснеш Кавказ, вперезишия Бескидом,
Покотиш Чорним морем томін волі
І глянеш як хазяїн домовитий,
По своїй хаті і по своїм полі.

Йому також належать слова відомої пісні «Не пора москалеві, ляхові служити», що стала сьогодні тямом революційного українства.

Крім Франка і інших, меншого масштабу галицьких поетів, письменників і науковців, тут також діють визначні особистості Наддніпрянської України, які в роки чорної реакції й божевільного наступу російського імперіалізму на всі прояви українського життя знайшли в Галичині можливість працювати. Таким чином Галичина стає центром українського національного й культурного відродження, яке своїм значенням далеко переходить межі Галичини й має значення для всієї України. Львів, який був вогнищем української культури, поруч інших, дав притулок таким визначним особистостям української культури, науки й політики як професор Грушевський, Симон Пегльора й доктор Фроуц Донцов.

На переломі XIX й XX століть активізується українська молодь. Вона об'єднується в парамілітарні організації «Січак», «Соколак», «Пласт» і інших. Ця молодь бере також живу участь в громадській роботі й національному усвідомленні галицьких українців.

Українське студентство зводить боротьбу за український університет у Львові.

В 1914 році вибухає Перша Світова війна. Кризавий буревій її котиться над Україною... В березні 1917 року в Росії вибухає революція і на широких просторах українського материка над Дніпром котяться її бурхливі хвилі. З вікового сну неволі пробуджується український народ — делетень і починає шукати шляхів до своєї національної правди. З розгойданої революційної стихії й нескристалізованих настроїв зроджується ідеал власної держави, який завершується її проголошенням Четвертим Універсалом 22. січня 1918 року в Києві. А потім Крути й боротьба з наступаючими ордами перемальованої на чорноно Мокскви В цій боротьбі золотими літерами вписали себе на сторінки української історії сини Галицької Землі Козовалець, Мельник, Сушко і інші, як Команданти найкращої тоді на Наддніпрянщині військової формації — Січових Стрільців.

Відгомні подій на Наддніпрянщині щораз більше сколихував сонне галицьке плесо і революційна ідея щораз більше вросла в поняття народу, щоб нарешті перемогти і на скрижалах історії записати переломову сторінку в житті цієї відвічної української землі.

Еже від серпня 1918 року почалася по всій Галичині підпільна праця Центрального Військового Комітету над планами військового опанування українських земель і перебрання влади в українській руки.

19. жовтня 1918 року члени української Парламентарної Репрезентації створили на тайному засіданні у Львові Українську Національну Раду. На цьому засіданні докладно обговорено існуючу ситуацію й рішено готуватися до перебрання влади.

31. жовтня Українська Національна Рада вислала до царського намісника Гуїна у Львові делегацію з вимогою передачі влади в українські руки. Намісник Гуїн відповів, що ніякого наказу про передачу влади він не дістав з Відня і добро вільно цього не зробить. Уступити може тільки перед силою, але її не боїться, бо має у Львові до розпорядження доволі сильні німецькі й малярські частини.

Дальша розмова з намісником Гуїном була безцільна і делегація повернулася на засідання Національної Ради, в якому брали участь також представники Військового Комітету під проводом сотника Дмитра Вітовського Рішено в годині 12, вночі з 31. жовтня на 1. листопада розробити у Львові неукраїнські військові частини, обсадити залізничні двірці, пошту й телеграф, усі військові об'єкти, поліцію й жандармерію та решту державних урядів. Обов'язок виконання акції перебрав на себе Військовий Комітет.

По півночі з 31. жовтня на 1. листопада на вулиці Львова вимашерували українські воєнки. Вони взяли в свої руки владу і на ратуші Львова гордо змайорів жовтоблакитний прапор — символ волі.

Вранці першого листопада українці радісно вітали рідну владу. Те, що так довго леліали в думках, що від віків двигали в наболілих серцях — туга до державности перемінилася в чин: наш княжий Львів забраний нам насильно ворогами, став знову український.

Подібним порядком відбулося перебрання влади по всіх містах Галичини Так створилася на українських землях буршої Австро-Угорщини Західно-Українська Народна Республіка.

Але вже того самого дня, 1. листопада на вулицях Львова почалися бої в його обороні.

По трьох тижнях героїчної боротьби українські

частини під напором переважаючої сили ворога, вночі з 21. на 22. листопада були змушені опустити Львів.

Почався дальший етап боротьби. Створена в розгари цієї боротьби Українська Галицька Армія героїчно й жертвенно боролася дев'ять місяців аж до липня 1919 року, коли витиснена скріпненими Францією силами ворога була змушена перейти Збруч і злучитися з братньою Дієвою Армією Української Народньої Республіки, щоб враз з нею на розлогіх степах України записати ще одну світлу сторінку переможного походу на Київ в серпні 1919 року, що було практичним за-свідченням і переведенням в життя Акту злуки Західньої Української Народньої Республіки з У-

країнською Народньою Республікою з 22. січня 1919 року.

Упадок української держави ніяк не послабляє величі й моральної сили Листопадового Зриву. Для тих, що були його творцями й співучасниками і для нових поколінь вихованих на його світ-лих традиціях — Листопадовий Зрив став сим-волом волі й державності.

Непримирима боротьба з ворогами України, що почалася в розгари Української Революції 1917-1920 років на Осередньо-Східних Українських Зем-лях і в листопадові дні 1918 року в Галичині без переривно ведеться до сьогодні і буде вестися так довго, доки над вільним Києвом і вільним Львовом не замаюрить Прапор Самостійної Со-борної Української Держави.

ВИБІР КЛІЧІВ

Листопад — світло в нашій історії!

Гряде новий Листопад — будьмо готові;

З Тобою, Перший Листопаде!

ФОРМИ НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Навчання відрізняється від виховання тим, що в навчанні матеріал, яким дається учням в пер-шу чергу освіту, а також використовується ним дітей. При тім постає питання — **ЯК** найкраще матеріал подати учням. Для цього є три можливості.

1. Учитель може **сам** подавати матеріал.
2. Він може **опрацювати** матеріал з учнями.
3. Може доручити учням, щоб вони **самі** **опра-**цювали якийсь матеріал.

Коли учитель сам подає учням матеріал, як сказано в точці 1, то для того він може вживати різних способів, а саме: а) учитель може читати з книжки; б) може вільно оповідати; в) може по-казувати на таблиці, чи без таблиці (руханка, ручні роботи тощо), як треба зробити. Учитель показує і то так довго, доки учень зуміє зробити те саме; г) або показує учням предмети або події з малюнків або в природі.

Коли учитель **опрацює** з учнями якийсь ма-теріал, як сказано в точці 2, то він може: а) вжи-зати до того різних питань, що відносяться до да-ного матеріалу; або б) спонукує учнів до думан-ня (наприклад: порівнянням чи іншими засобами) — заставляє, щоб вони висловлювали свої думки, чи погляди, що відносяться до даного матеріалу. Залежно від того, що саме учитель **опрацює**, він вибирає й спосіб передавання матеріалу уч-ням.

В **третій** точці кажеться про **самостійну працю** учнів. Вона є різна і поділяється на кілька родів, як: а) підготовка (напр.: палички, кружельця); б) продовжувальна (напр.: **учень** складає з па-личок чи кружелець якусь букву) і в) закріплю-вальна, коли учні самі виконують дану роботу так довго, доки матеріал закріпиться **ім** в пам'я-ті (довго писана буква чи цифра, вивчання вір-шички, або виконування з пам'яті руханки чи ручної роботи і т. п.).

Це є способи навчання найбільш жививані кож-ним учителем.

Очевидно, добрий учитель, раніше ніж іде до школи — мусить підготовити матеріал на той день, **опрацювати** його і продумати, яким спо-собом він подасть цей матеріал учням. Коли у-читель триматиметься такої засади, то навчання йтиме легше й учні охотніше та скорше сприй-муть поданий їм матеріал.

Поділ дітей на групи

Друга, не менш важна праця, яка чекає учи-теля вже від першого дня в школі, — це поділи-ти дітей на групи, яким відповідав би той чи ін-ший викладаваний матеріал.

Радимо триматися такого поділу дітей на групи, який був у нас в Україні та є, здається, прийня-тий в цілій Європі, може з малими відхиленнями. Нижче подаємо, як він має виглядати:

1. Від народження до першого року (немовля-та) і діти до трьох років належать до заведення, званого — **ясла**.

2. Група дітей від трьох до шости років нале-жить до **САДКА**.

3. Від шости до дванадцяти років — це діти, що ходять до **НАРДНЬОЇ ШКОЛИ**.

4. Дітей старших дванадцяти років ми будемо називати **ДОРІСТ**, бо вони ще не дорослі, але вже й не дітлом діти.

Просимо учителів, що ведуть українські шко-ли, дотримуватися цих назв в листуванні з нами.

Підручники й праця

Ясел ми провадити не будемо, бо не одержуємо з осередків заяв про потребу такого закладу. То му про працю в цій ділянці нічого не будемо пи-сати на сторінках нашого бюлетню.

Саджк. Для праці в садку радимо придбати: 1. Збірник для дошкілля-садка Марії Юркевич: «Зима», «Літо», «Осінь», «Весна», «Листочки й платочки» — видано в ЗДА; 2. «Діточий Світ» — діточий журнал, що виходить в Канаді й має кілька сторінок матеріалу для садка та першої класи школи; 3. Казки чи віршички є в збірнику «Перша Книжечка» М. Матвійчука; 4. Підручник для провідників садків можна вибрати між по-пулярними казками, що є видані в збірнику і о-кремо, напр. «Омелькова Сім'я», «Вризько, гус-ка і лисичка» М. Підгірянки і подібні.

Найкращі матеріали є зібрані в збірниках М. Юркевич, з яких на початку шкільного року тре-ба брати «Осінь» і «Листочки й платочки». При розрібці осіннього матеріалу радимо провідникам садків звернути увагу дітей на явища природи, а саме: овочі, барва дерев, барва листя. Пізніше звірі й пташки домашні, звірі дикі. До цього ма-теріалу треба підбирати відповідні назви і від-

повідно їх подавати дітям.

Щоб діти скоро сприймали поданий матеріал, — треба його відповідно подати. Так, напр. говорячи про овочі чи городину треба не лише її показати, й звернути увагу на форму й колір кожного з них. Для розвитку дотику — кожній дитині дати в руки, щоб потримала, або обібрала. Для розвитку смаку дати дітям порізане на кусочки раз овочі, другий раз городину — нехай кусають. Спочатку хай дивляться, що беруть, а потім хай беруть з зав'язаними очима і як піchnуть їсти —

хай кожна дитина скаже, що вона їсть. Цю вправу повторити два-три рази. Це саме повторити з молоком, щоб діти по запаху пізнавали, що мали в руках.

Коли дитина чує, бачить, торкається, коштує, нюхає, — то не тільки розвиваються змісли, а й міцніше й глибше закріплюється поняття про дану річ у пам'яті дитини.

Далі буде поданий матеріал, який можна призначити в праці з дітьми дошкільня-садка.

-1-1-1-1-1-

Пожертви на допомогу рідні сл. п. полк. Е. Коновальця

ЛЮДИ:

По 5.000 — п. Білак, по 1.500 — п. д-р Мусіянович і Т-во «Відродження», по 1.000 фр. — пп. Клим, Гринчук, Слижук, Корчак, інж. Малинович, по 500 фр. — пп. Равлюк, Лозак, Кравацький, Ларіончук, Андрунович М., Андрунович П., Андрунович Михайло, по 200 фр. — пп. Березовський, Гончарук, Мішч, по 100 фр. — панна Сухіна.

МЕЛЕН:

По 2000 фр. — пп. Кучерук Яків, Щадило Дмитро, Перейма Василь, по 1.200 фр. — п. Палюшко Петро, по 1.000 фр. — пп. Кам'янецький Михайло, Сконцій Олекса, Пташечнюк Іван, Пелішко Павло, Кіт Олекса, Рудянин Іван, Лободовський Володимир, Слободян Павло, по 500 фр. — пп. Стадник Григорій, Сікорський Микола, Семків Петро, Семків Анастасія, Роговський Михайло, Музика Онурфрій, Гарбуз Василь, Совак Дмитро, по 300 фр. — п. Косик Йосиф, по 150 фр. — п. Стадник Андрій, по 100 фр. — п. Опак Євген.

ДІ (Дром)

По 200 фр. — п. Возняк Яків, по 100 фр. — пп. Адам, Арндт Федір, Чарнецький Дмитро, Чарнецька Наталя, по 50 фр. — Копітко Семен, Контор Макар, Кривенька Марія, Кривенький Михай-

ло, Рожко Теодор, Рожко Антоніна, Мисак Василь, Кривенька А.

БРІС

По 500 фр. — пп. Горішний М., Особа А., по 300 фр. — п. Роможан, по 200 фр. — пп. Будка Ф., Галабурда Олекса, Лукевич Олекса, по 100 фр. — п. Вордяник Михайло.

КОЛЬМАР:

По 200 фр. — пп. Скоропад Іван, Плювак Ілля, по 100 фр. — пп. Вонцьо Григорій, Стецьв Г., Будзин Розалія, Козак Іван, Харчик Марія, Хомич Михайло, Кубішин Михайло, Маріяш Іван, Завойко Григорій.

КЛЕРМОНТ ФЕРРАНД:

По 200 фр. — пп. Гливич Пилип і Ясеновський Теодор.

ЛІБЕРКУР:

По 1.000 фр. — п. Кутняк Степан, по 500 фр. — пп. Кебало Йосиф, Салій Михайло, Нарожняк Григорій, Музика Іван, Задорожний Степан, Галиця Іван, Переплес Трохим, по 300 фр. — п. Смукто Михайло, по 200 фр. — Шуфтик А., Терешко Іван, Опришко Андрій, Терешко Микола, по 100 фр. — п. Давидяк.

(Продовження буде)

ОБІЖНИК ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

I. Організаційні справи.

1. Вже скоро появиться журнал у французькій мові призначений для розповсюдження між французами даром. Ми вже в попередньому обіжнику зверталися до управ клітин з проханням призибувати в своїх околицях відповідні адреси, на які б ми могли цей журнал висилати. Адреси ці управи клітин повинні, вислати до Головної Управи, залишаючи в себе копії. При висилці адрес слід зазначити, яку позицію в суспільно-громадському чи політичному житті адресат займає. Напр. п. Моріс Гарне — директор копальні чи посол до парламенту.

Як вже згадано журнал розсилатиметься даром. Головна Управа вимагатиме від управ клітин, які заподали адреси звороту коштів собівартості журналу та поштової оплати.

Замовлення повинні бути надіслані до 35 листопада.

2. Як вже відомо з повідомлень в «Українсько-му Слові», УНЄдність через Головну Управу ввійде частя в Комітет святкування 700-ліття коронації короля Данила. Просимо управи клітин ви-

ходити з ініціативою улаштування цих святкувань на місцях або включатися в таку ініціативу других. Ініціюючи, слід мати на увазі, що святкування повинні мати характер найбільш урочистий і загальноукраїнський та не давати приток до будь-яких групових, регіональних чи релігійних терть, тощо. Від Святого Комітету надійде в цій справі окремий обіжник, який просимо узгляднювати в підготовці святкувань.

При цій нагоді вважаємо доцільним з'ясувати, що відмічена 700-их роковин коронації короля Данила трактуємо як факт державно-правного значення і як такий відмічимо його нашою участю в святкуваннях. Не правильним було б твердити на цій підставі, що Головна Управа УНЄ стає по боці однієї чи другої з Українських Церков. УНЄ завжди ставилася позитивно до однієї й другої Церков і завжди готова брати участь в усяких святкуваннях позитивних подій нашої історії, незалежно від того яка Церква їх влаштовує. Коронація короля Данила є одним з підтверджень суверенності української держави в найдавніших часах і тому являється в нашому розумінні позитивним історичним фактом.

3. Пригадуємо управам всіх клітин, що обіжники Головної Управи мусять бути читані й обговорювані на засіданнях. При обговоренні кожної точки мусить бути прийняте рішення про спосіб її переведення в життя. Якщо якась з порушених в обіжнику справ покажеться до реалізації не можливою, управа повинна про це повідомити Головну Управу подаючи причини.

Так же само обіжники і подавані в бюлетню статті повинні бути читані на ширших сходах членів клітин УНСдності.

II. Культурно-освітні справи.

1. Вже в попередньому обіжнику ми пригадували потребу проведення належної підготовки до дійсно величавого й гідного відсвяткування річниці Листопадового Зриву. В цьому числі даємо обширний матеріал до святкування та ще раз пригадуємо, що кожний осередок повинен справу улаштування свята уважати національним обов'язком і чесно та улаштувати його так, щоб свято було справжньою маніфестацією живучості української національно-державницької ідеї.

Головна Управа з нагоди свята ставить до диспозиції свої делегатів, з чого Управи клітин повинні скористати.

2. 21. листопада роковини двох Базарів. 21. листопада 1921 р. московські кати розстріляли під містом Базаром на Волині 359 старшин і вояків Армії УНРеспубліки — учасників Другого Зимового Походу. Ця подія ввійшла в історію п. н. Базар.

21. листопада 1941 р. в двадцяту річницю смерті 359-ох на їх могили відбулося величаве свято-маніфестація десятків тисяч українських народних мас і представників революційних сил всіх українських земель. Кілька днів по святі німці почили серед його учасників репресії у висліді яких розстріляли кількох членів ОУН та визначних громадян Житомирщини. Ця подія увійшла в історію п. н. Другий Базар.

Для українського народу обидва Базари стали символом невмирущості волі нації до самостійного державного життя. Обидва вони були воєнними стовпами на зворотних етапах боротьби за Українську Державу. Перший Базар був закінченням останнього збройного виступу Армії УНРеспубліки, яким його учасники показали, що воля — героїську смерть за Україну, аніж рабське життя з ласки ворога.

Другий Базар показав, що найвища Жертва 359-ох не була даремною. Молоде покоління виховане в жорстоких умовах большевицької дійсності показало себе гідним переємником боротьби за ті самі ідеали і кров'ю засвідчило їм вірність. Другий Базар був визовом обом воюючим на панування над Україною імперіалізмам — німецькому й московському.

Обидва Базари злилися в одне ціле і стали всенациональним святом. Головна Управа УНСдності поручає Управам клітин улаштувати по осередках жалбні академії, а там, де це не можли-

ве — бодай скромні святочні сходи. На підручний матеріал до свята надається малий збірник «Базар», що його розсилаємо враз з цим числом «Єдності». Ціна збірника — 80 франків. Належність просимо вислати на адресу Головної Управи.

Управи клітин повинні сконтактуватися з своїми Душпастирями, щоб там, де це буде можливо, — відправити в день свята Панахиди.

Не дивлячись на те, що час між Листопадівим святом і Базаром короткогий, з огляду на відмінний характер цих річниць сполучування їх в одне свято — не рекомендується, але не виключається.

3. Констатуємо відрадий факт: з початком шкільного року ряд осередків, а саме: Везін-Шалет, Альгранж, Робіак, Бріє і новозаснований осередок в Ль'Опіталь приступили до навчання в українських школах. Таким чином порушена на цьогорічному З'їзді ця переважлива ділянка знайшла позитивний відгук в терені. Тепер іде про те, щоб на цьому не зупинитись, але діяти про розгорнення якнайбільш нормального навчання в уже існуючих школах і організації нових. Ми видаємо в нашому бюлетні окрему сторінку редаквану фаховою людиною, на якій даватимемо вказівки, поради, плян і систему праці. Просимо всіх, що ведуть навчання давати до помішуваного матеріалу свої зауваження й побажання, які в міру їх слухності шкільна референтура братиме під розвагу.

В осередках, де покажуться хоч найменші вигляди на організацію школи, Головна Управа готова вислати делегата на полагодження на місці всіх справ з управою, батьками й учителем.

4. В більшості осередків, зокрема тих, які були організовані перед війною існують бібліотеки. На жаль в більшості вони не чинні. Причина цього — незаінтересованість українського громадянства друкованим словом, зокрема книжкою і брак охоти в активі УНС збудити це заінтересовання. В черговому числі бюлетню дамо окрему статтю, та деякі вказівки й поради в справі бібліотек. Вже тепер припоручаємо управам клітин приступити до впорядкування існуючих бібліотек та заохочення людей до випозичиння й читання книжок. Осінній і зимовий час найкраще на це надається. Рівночасно слід подумати про поступенне придбання нових книжок, а там де бібліотек нема — їх організацію.

ЩИРО ДЯКУЄМО

На пресовий фонд бюлетеню «Єдність» зложили члени УНСдності в департаменті Алер: п. Чаплик Михайло — 500 фр., п. Барнич Ілько — 200 фр., п. Стиранець Іван — 200 фр., п. Прихідний Михайло — 100 фр., п-ні Стиранець Анна — 100 фр. Разом — 1.100 фр. Збірщик — п. Барнич. Жертводавцям і збірщикові щиро дякуємо.

Редакція «Єдності»

